

Vergaderjaar 2020–2021

31 936

Luchtvaartbeleid

Nr. 842

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 februari 2021

Op 28 april 2020 heb ik uw Kamer per brief¹ geïnformeerd over de financiële effecten van COVID-19 voor luchtverkeersleiding. Luchtverkeersleiding in het Nederlandse luchtruim wordt gefinancierd uit heffingen aan de gebruikers van het luchtruim. De afname van de hoeveelheid vliegverkeer als gevolg van COVID-19 leidt tot een vergelijkbare afname in de inkomsten uit deze heffingen, en heeft daarmee een significant negatief financieel effect voor de betrokken organisaties: Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL); Maastricht Upper Area Control Centre (MUAC); KNMI; Eurocontrol; en de National Supervisory Authority (NSA) – onderdeel van Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

In mijn eerdere brief heb ik aangegeven dat, om het tijdelijke liquiditeitsprobleem bij deze organisaties op te lossen, is besloten de limiet van het rekening courant krediet (schatkistbankieren) van LVNL bij het Ministerie van Financiën met 120 miljoen euro te verhogen. Via de kassiersfunctie die LVNL namens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat uitvoert, is hiermee ook de liquiditeit van de relevante andere organisaties voor het jaar 2020 gegarandeerd.

Inmiddels is duidelijk dat ook in 2021 de hoeveelheid vliegverkeer ver beneden eerdere verwachtingen zal liggen. Dit heeft opnieuw significante financiële consequenties voor de luchtverkeersleiding. Om de noodzakelijke dienstverlening op korte termijn te kunnen borgen is het mijn voornemen om het rekening courant krediet nogmaals te verhogen, met een aanvullende 110 miljoen euro, waarmee op basis van huidige verwachtingen voldoende liquiditeit beschikbaar is tot het einde van 2021.

Op EU-niveau zijn in 2020 maatregelen genomen om te voorkomen dat deze situatie zich de komende jaren herhaalt. Vanaf 2022 kunnen de tarieven waar de heffingen op gebaseerd zijn worden aangepast op basis

¹ Kamerstuk 31 936, nr. 737

van herziene verkeersprognoses, zodat de inkomsten weer kostendekkend kunnen zijn. Bovendien voorzien dezelfde EU maatregelen in een mechanisme waarmee het in 2020 en 2021 benodigde krediet de komende jaren weer kan worden afgebouwd, doordat de tekorten over deze jaren alsnog bij de luchtruimgebruikers in rekening worden gebracht. Dit zal de komende jaren wel leiden tot een merkbare tariefverhoging; ditzelfde effect doet zich echter ook in alle ons omringende landen voor, waardoor niet specifiek de gebruikers van het Nederlandse luchtruim worden benadeeld.

Verder kan ik u melden dat mijn ministerie uiteraard de afgelopen periode met LVNL in overleg is getreden over kostenbesparingen om de terugval aan inkomsten op te vangen. Hiertoe zijn mogelijkheden geïdentificeerd, LVNL heeft deze in haar lopende begroting 2020 en de begroting voor 2021 en verder verwerkt. Omdat ook bij beperkt vliegverkeer nog altijd in het gehele luchtruim luchtverkeersleidingsdiensten beschikbaar moeten zijn, is het niet mogelijk de kosten in lijn met de afname aan inkomsten terug te brengen. Bovendien acht ik het niet wenselijk dat LVNL nu vergaande maatregelen neemt die de komende jaren het herstel van het vliegverkeer of de gewenste inzet op innovatie en duurzaamheid kunnen hinderen door bv. gebrek aan capaciteit. Op basis van deze uitgangspunten is een goede balans gevonden tussen besparingen en beschikbaarheid van een goede dienstverlening nu en in de toekomst.

Voor de ophoging van de rekening courant van LVNL staat mijn ministerie garant. Dit leidt tot een verhoging van de verplichtingen op de begroting Infrastructuur en Waterstaat, artikel 17 luchtvaart. Vanwege de noodzaak om deze organisaties op korte termijn van krediet te voorzien doe ik een beroep op het tweede lid van artikel 2.27 Comptabiliteitswet 2016. Deze noodzaak is het gevolg van het feit dat het vliegverkeer, en daarmee de inkomsten van de luchtverkeersleidingsorganisaties, nog altijd ver onder het normale niveau zijn. Ondanks kostenbesparingen zal het bestaande krediet op zeer korte termijn niet langer toereikend zijn, waarmee de wettelijke taak van het leveren van luchtverkeersdiensten direct in gevaar komt.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga